

Länsstyrelsen
Västerbotten

Yttrande

1 (2)

Datum
2023-05-04

Ärendebeteckning
201-2339-2023

Kulturdepartementet
ku.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Frågor om val till Sametinget (Ds 2023:4)

Ert dnr KU2023/00151

Sammanfattning

Länsstyrelsen Västerbotten instämmer i huvudsak med de förslag som lämnas i promemorian. Länsstyrelsen anser dock att det finns skäl att ytterligare anpassa reglerna för valet till Sametinget efter de som gäller för de allmänna valen. Det bör därför införas bestämmelser om sekretess för uppgift om hur en väljare röstat samt om valsäkerhet och Valmyndighetens ansvar i fråga om valet till Sametinget. Vidare bör vissa förtydliganden av reglerna för rösträkningsförrättningen göras.

Länsstyrelsens synpunkter

2 Behov av en tydligare reglering av valen till Sametinget

Vid röstning i valet till Sametinget gäller 7 kap. 3 § vallagen (2005:837). Bestämmelsen reglerar bl.a. rätten för väljare som på grund av funktionsnedsättning eller liknande inte själva kan göra i ordning sina röster att få hjälp att göra i ordning rösten. I 40 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) finns en bestämmelse om sekretess för uppgift om hur en väljare röstat vid val enligt vallagen som framkommit då biträde lämnats åt väljaren vid röstningen. En motsvarande sekretessbestämmelse bör införas för valet till sametinget.

Under de senaste allmänna valen har stort fokus legat på säkerhetsfrågor. I 9 kap. 15 § och 10 kap. 7 § vallagen finns säkerhetsbestämmelser för röstmottagning i vallokal och röstningslokal. Länsstyrelsen anser att det finns skäl att införa motsvarande bestämmelser för att stärka säkerheten vid valet till Sametinget. Länsstyrelsen har tagit del av Valmyndighetens yttrande över promemorian. Länsstyrelsen delar uppfattningen att det på samma sätt som för de allmänna valen bör finnas en myndighet med utpekat ansvar för säkerhet i frågor som rör valet till Sametinget och att det ansvaret bör läggas på Valmyndigheten.

4.3 Krav på antal och utbildning av röstmottagare

Länsstyrelsen delar Valmyndighetens uppfattning att det finns skäl att förtydliga Valmyndighetens ansvar i fråga om valet till Sametinget på samma sätt som framgår i vallagen.

5.2 Gransknings- och rösträkningsförrättningen

I förslaget till ny lydelse av 3 kap. 25 § sametingslagen (1992:1433) anges att ett valkuvert där det inte finns någon brist ska läggas ner i valurnan och det ska markeras i röstlängden att väljaren har röstat. Det förfarandet kan leda till ökad risk att man missar att markera i röstlängden trots att valkuvertet läggs i urnan. En omvänd skrivning där det anges att väljaren prickas av i röstlängden innan valkuvertet läggs i urnan torde minska risken att väljaren av misstag inte prickas av i röstlängden.

I förslaget till ny lydelse av 15 § förtydligas att en valsedel inte ska vikas innan väljaren lägger den i valkuvertet. Samma bestämmelse återfinns i vallagen. Att en valsedel inte är vikt innebär dock inte att valsedeln ska underkännas vid rösträkningen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med länsjurist Per Lundström som föredragande.